

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Virumaa maavaradest ja nende kasutamise perspektiividest

Ene Jürjens

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium/ maavarade osakonna juhataja

01.07.2021

Maapõue majanduslik potentsiaal

KESKKONNAMINISTEERIUM

Maapõuepoliitika
põhialused
aastani
2050

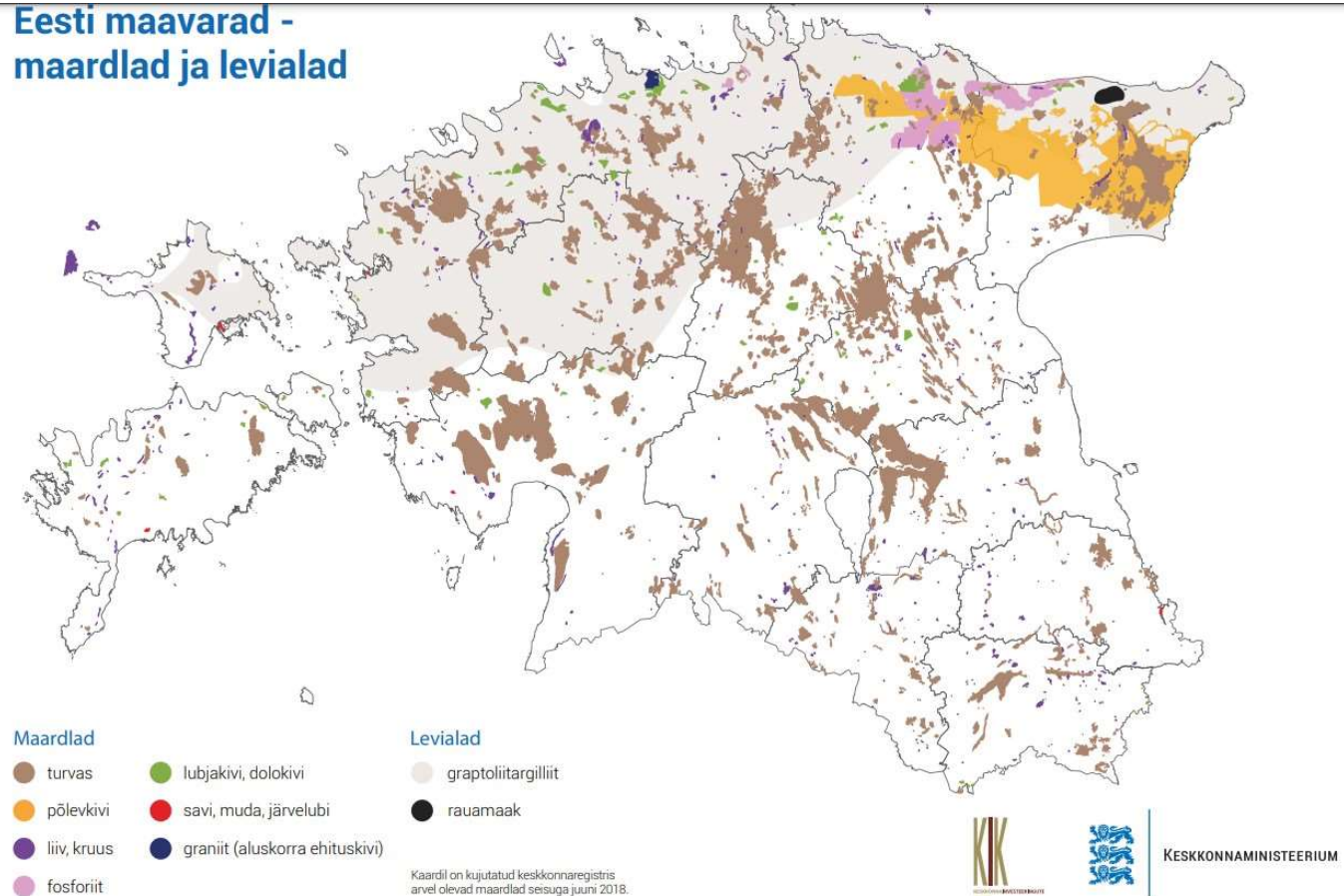

- maavarad
- maapõu kui maatugi
- maapõu kui ehituskeskkond
- põhjavesi
- maa (põue)soojus

Maapõuepoliitika rakendamine MKM-is

- 01. jaanuarist 2018 loodi Eesti Geoloogiateenistus MKMi haldusalas
- Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise seadus võeti vastu Riigikogus 17. juunil 2020. Muudeti MKMi valitsemisala kirjeldust, kuhu lisati maapõueressursside valdkond ning tegevustena geoloogiline kaardistamine ja riikliku geoloogilise kompetentsi tagamine.
- 15. veebruarist 2021 on MKMis maavarade osakond ning energeetika ja maavarade asekantsler.

Eesti maavarad - maardlad ja levialad

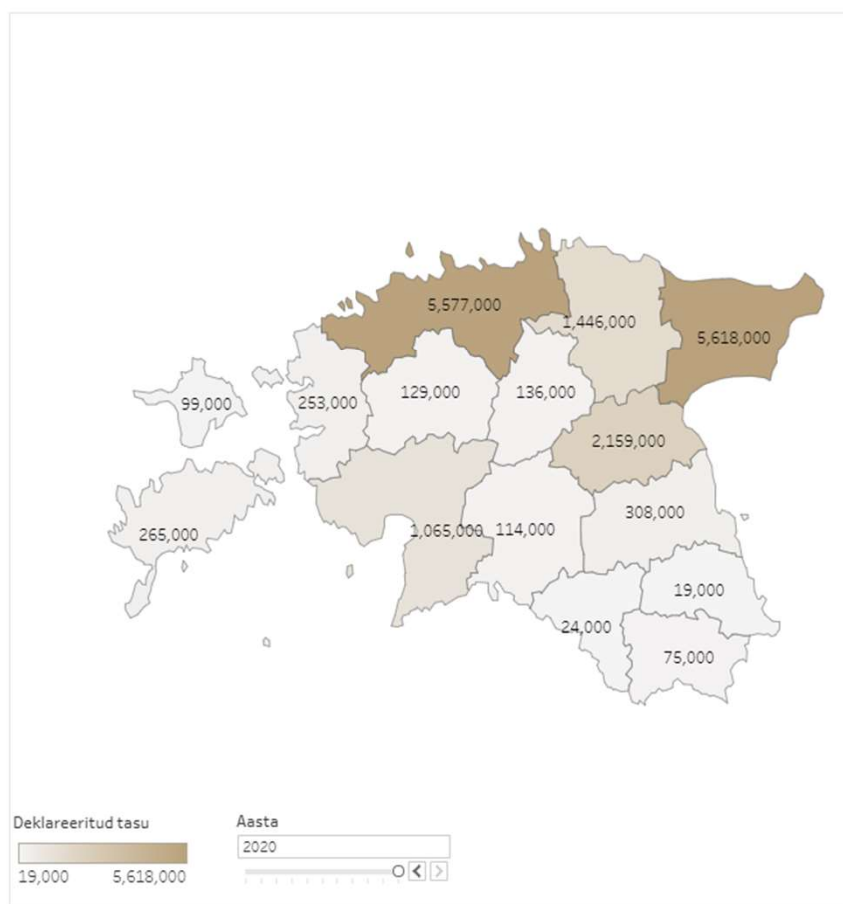

- Põlevkivi kaevandamise maht mullu vähenes Maa-ameti andmetel kaevandati Eestis 2020. aastal kadusid arvestamata 9,2 miljonit tonni põlevkivi, kaevandatud kogus vähenes 2019. aastaga võrreldes 24% ja 2018. aastaga võrreldes 42%. Põlevkivi oli jätkuvalt Eesti enimkaevandatud maavara.
- Lisaks põlevkivile kaevandati 2020. aastal koguliselt kõige enam liiva ja kruusa (kokku 7,2 miljonit kuupmeetrit), lubjakivi ja dolokivi (kokku 3,1 miljonit kuupmeetrit) ning turvast (ligi 0,7 miljonit tonni). Väiksemas koguses kaevandati ka savi ja järvemuda. Ehitusmaavarasid (liiva, kruusa, lubja- ja dolokivi) kaevandati koguliselt 7% rohkem kui 2019. aastal. Turvast võimaldasid 2020. aasta suve ilmaolud toota 14% vähem kui aasta varem.

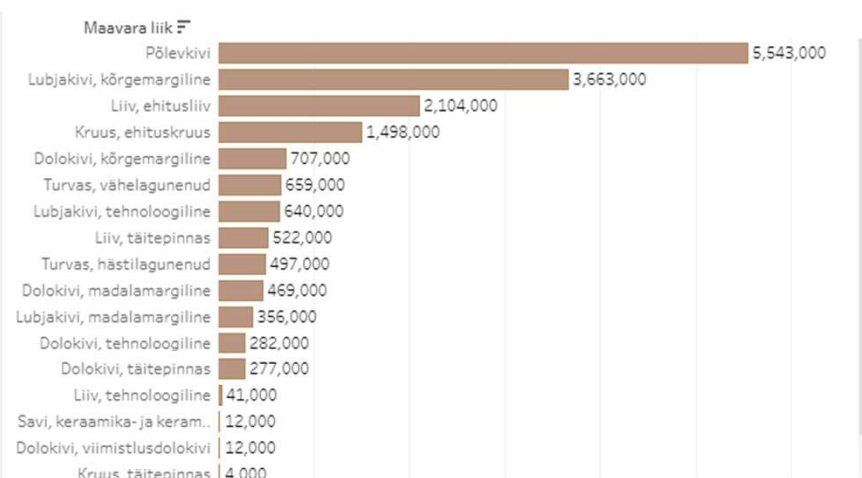
Keskkonnatasu statistika 2011 - 2020

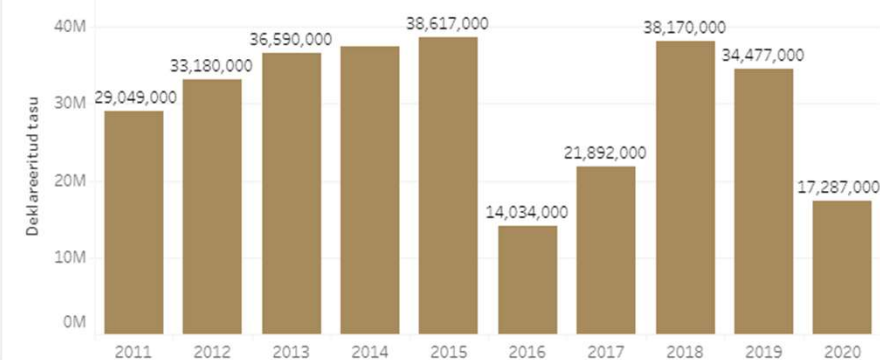
Deklareeritud maavara kaevandamisõiguse tasu maakondade kaupa, EUR

Deklareeritud maavara kaevandamisõiguse tasu maavaraliikide kaupa, EUR

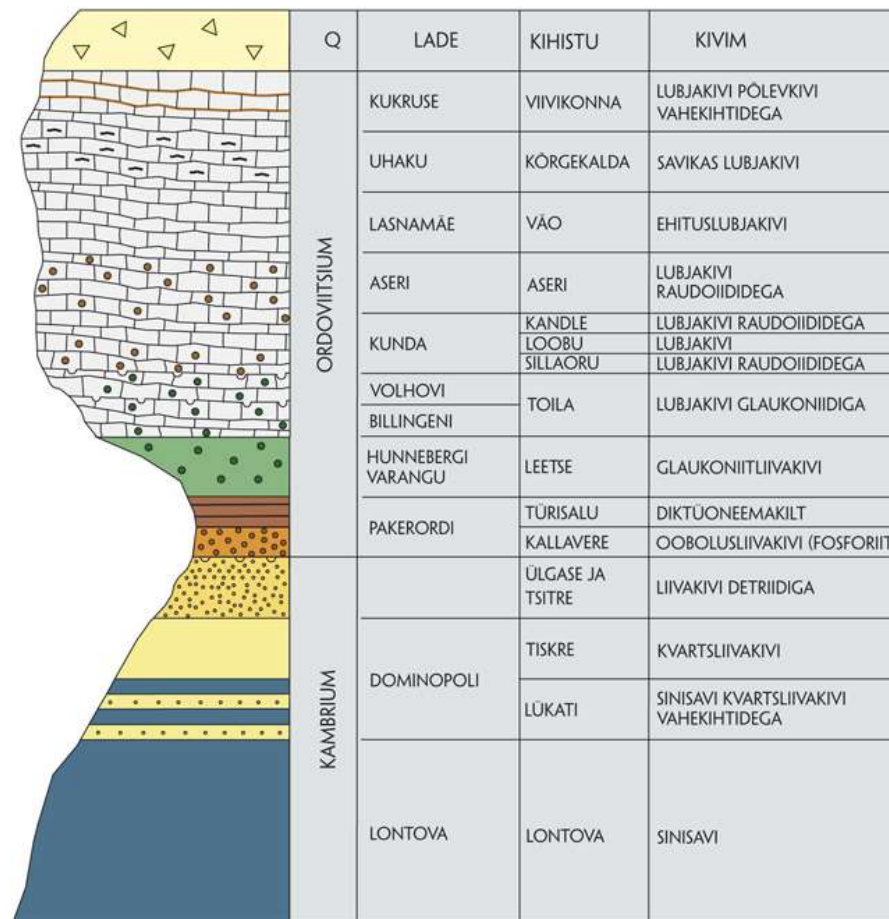

Deklareeritud maavara kaevandamisõiguse tasu 2011-2020, EUR

Eesti geoloogiline läbilõige

Võimalik kasutada tooret
kompleksselt
ja juba kaevandatud
mäetööstuse alasid

← Põlevkivi

← Killustik

← Klinker; killustik

← Akumetallid
haruldased
muldmetallid,
fosforväetis

Keskkonnaministeerium

Virumaal leiduvad maavarad

- Põlevkivi
- Turvas
- Ehitusmaavarad (lubja-ja dolokivi, liiv-kruus, aluskorra ehituskivi)
- Savi
- Tulevikumaavarad:
 - **Fosforiit (fosfaatmaak + haruldased muldmetallid)**
 - **Graptoliitargilliit (vanaadium, molübdeen, jt siirdemetallid)**
 - Glaukoniitliivakivi
 - Kristalse aluskorra metallitoore (raud, vask, tsink, plii)

Eesti maavarad

Kriitilised toormed

Majandusklastri kontseptsioon

- Maailmamajanduslikult oluline toodang
- Sidusus tarne ja toodanguahelates
- Sünergia teenuste ja kasutajatega
- Juurdepääs erinevatele transpordiliikidele (teed, raudtee, sadam)
- Tihe tootevoolude vahetus
- Tähelepanuväärne tööandja ja töökohtade looja

Ida-Virumaal ideaalsed võimalused saada juhtivaks keemiaklastriks kohaliku ressursi baasil

Võimalused

- Meie hästi uuritud maavarasid annab kohapeal väärindada. Sellega kaasneb majanduskasv, teadusliku mõtte areng ja uued töökohad
- Rahvusvahelise koostöö võimaluste ärakasutamine
- Nutikas spetsialiseerumine -mitte ainult põlevkivi vaid ka muu tooraine

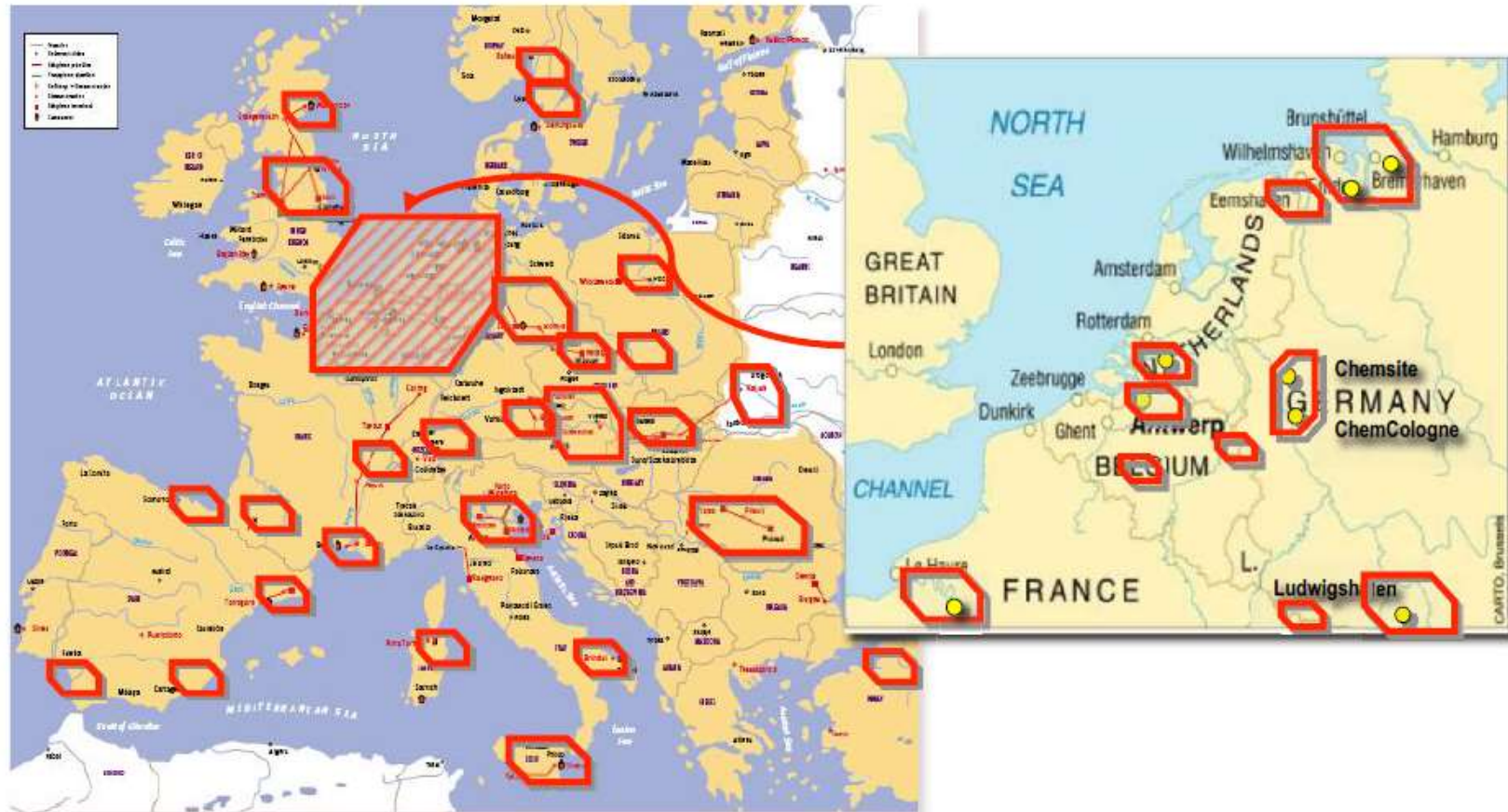

VKG, Kohtla-Järve

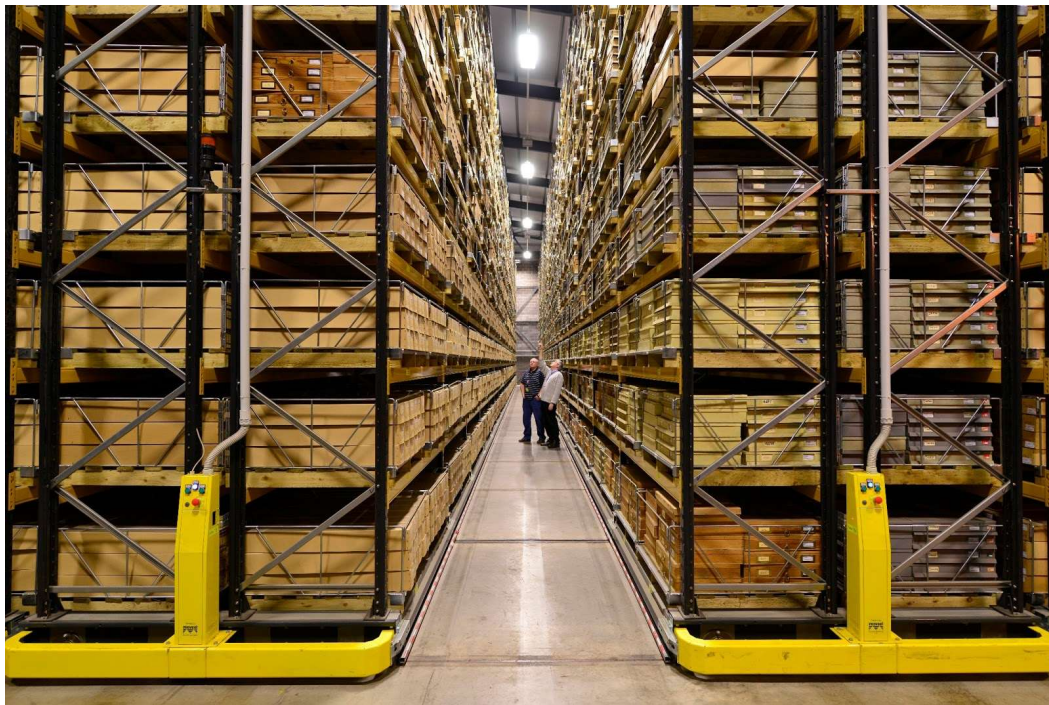

Euroopa suurim keemiaklaster
Antwerpenis

Major Chemical Clusters in Europe

Samm 1 - uurimine

Briti geoloogiateenistuse repositoorium Nottinghamis
Allikas: http://1.bp.blogspot.com/-PGB-kN1PQC4/USzT-Vv6FSI/AAAAAAAAAJE/eq7QniOuwUM/s1600/_PJW0565.jpg

Arbavere puursüdame hoidla. Allikas: Tartu Ülikooli
õppematerjalid veebis
https://sisu.ut.ee/sites/default/files/marek/files/26.05.2016_v2_ee sti_maapou_peidab_tohutut_varandust_0.pdf

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Aitäh!

Ene Jürjens

Ene.jurjens@mkm.ee